

ROMANIA

Expunere de motive

privind completarea Legii nr. 198/2023 privind învățământul preuniversitar

Prezenta propunere legislativă are ca obiect completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023 prin introducerea disciplinei „Educație pentru dezvoltare emoțională și prevenirea violenței” în cadrul planurilor-cadru ale învățământului primar și gimnazial, ca disciplină obligatorie, parte a trunchiului comun, cu o durată de o oră pe săptămână.

Inițiativa legislativă răspunde necesității consolidării mecanismelor educaționale de prevenire a violenței școlare, a comportamentelor agresive, a bullyingului, a discriminării și a fenomenelor de excluziune socială în mediul educațional, precum și dezvoltării competențelor socio-emoționale ale elevilor încă din ciclurile timpurii de învățământ.

În ultimii ani, fenomenul violenței în mediul școlar a cunoscut o creștere semnificativă, atât sub forme fizice și verbale, cât și sub forme psihologice sau digitale. Situațiile de bullying, cyberbullying, umilire publică, marginalizare și agresivitate între elevi afectează în mod direct climatul educațional, sănătatea emoțională a copiilor și capacitatea acestora de integrare și participare școlară.

Totodată, specialiștii din domeniul educației, psihologiei și protecției copilului subliniază constant importanța dezvoltării competențelor emoționale și relaționale în prevenirea comportamentelor violente și în formarea unui climat școlar sigur și incluziv.

Actualul cadru normativ permite abordarea unor teme privind dezvoltarea personală și prevenirea violenței în cadrul unor discipline sau activități educaționale conexe, însă nu reglementează în mod expres existența unei discipline obligatorii dedicate educației emoționale și prevenirii violenței, cu caracter sistematic și unitar la nivel național.

Prezenta propunere legislativă urmărește:

- introducerea unei discipline obligatorii dedicate dezvoltării emoționale și prevenirii violenței;
- asigurarea unei abordări unitare la nivel național;
- dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale elevilor;
- prevenirea violenței școlare și a fenomenelor de bullying și cyberbullying;
- consolidarea climatului educațional sigur și incluziv;
- creșterea capacității elevilor de gestionare a conflictelor, emoțiilor și relațiilor sociale.

Prin completarea art. 88 din Legea nr. 198/2023 se instituie obligația includerii disciplinei „Educație pentru dezvoltare emoțională și prevenirea violenței” în planurile-cadru ale învățământului primar și gimnazial, ca disciplină obligatorie, parte a trunchiului comun.

De asemenea, proiectul stabilește expres competența Ministerului Educației și Cercetării privind elaborarea programei școlare, a manualelor, a materialelor didactice și a metodologiilor specifice necesare implementării disciplinei.

Totodată, se creează cadrul legal pentru formarea și perfecționarea cadrelor didactice care vor preda această disciplină, inclusiv prin colaborarea instituțională cu autoritățile competente din domeniul sănătății, muncii și protecției copilului.

ROMANIA

Reglementarea prin lege a introducerii disciplinei este justificată de importanța domeniului vizat și de necesitatea asigurării unei aplicări unitare și stabile la nivelul sistemului național de învățământ.

În jurisprudența și practica legislativă recentă, legiuitorul a intervenit în mod direct asupra conținutului planurilor-cadru și curriculumului prin acte normative cu putere de lege, fără a lăsa exclusiv aceste aspecte la nivel infralegal sau la nivelul ordinelor de ministru, atunci când s-a urmărit consacrarea unor priorități educaționale de interes public major.

Prin urmare, soluția legislativă propusă respectă exigențele de claritate, previzibilitate și stabilitate normativă prevăzute de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Prezenta inițiativă legislativă este compatibilă cu:

- art. 32 din Constituția României privind dreptul la învățătură;
- art. 49 din Constituția României privind protecția copiilor și a tinerilor;
- Convenția ONU cu privire la drepturile copilului;
- Strategia națională privind prevenirea violenței în mediul școlar;
- obiectivele europene privind promovarea sănătății mintale și a educației incluzive.

Impactul social al reglementării este unul pozitiv, întrucât:

- contribuie la reducerea fenomenelor de violență și bullying în școli;
- sprijină dezvoltarea emoțională și socială a elevilor;
- promovează respectul, empatia și comunicarea nonviolentă;
- îmbunătățește climatul educațional și relațiile dintre elevi;
- susține prevenirea abandonului școlar și a excluziunii sociale.

Impactul bugetar este limitat și poate fi gestionat etapizat prin structurile existente ale sistemului de educație și prin programele de formare profesională deja dezvoltate la nivelul Ministerului Educației și Cercetării și al instituțiilor partenere.

Stabilirea intrării în vigoare la data de 1 septembrie 2026 este justificată de necesitatea elaborării programelor școlare, a materialelor didactice, a metodologiilor specifice și a pregătirii cadrelor didactice necesare implementării noii discipline.

Prezenta propunere legislativă urmărește consolidarea rolului școlii în dezvoltarea armonioasă a copiilor și în prevenirea violenței, prin introducerea unor instrumente educaționale clare, coerente și aplicabile la nivel național.

Față de cele prezentate, propunem Parlamentului spre dezbateră și adoptare prezenta propunere legislativă.

Deputat **Gabi Enachi**

Senator **Cristian Bem**